

**CRNA GORA
GLAVNI GRAD - P O D G O R I C A
Sekretarijat za kulturu**

**IZVJEŠTAJ O RADU
SEKRETARIJAT ZA KULTURU ZA 2025. GODINU**

Podgorica, februar 2026. godine

I UVOD

Pravni osnov za podnošenje godišnjeg Izvještaja o radu Sekretarijata za kulturu (u daljem tekstu: Sekretarijat) sadržan je u članu 76 Zakona o lokalnoj samoupravi („Službeni list CG“, br. 2/18, 34/19, 38/20, 50/22, 84/22, 81/25 i 98/25), kojim je propisano da organi i službe iz člana 69 ovog zakona podnose predsjedniku opštine najmanje jednom godišnje izvještaj o svom radu, u roku propisanom statutom, članu 117 Statuta Glavnog grada („Službeni list Crne Gore – opštinski propisi“, broj 08/19, 20/21, 49/22 i 51/25), kojim je propisana obaveza organa i službi da podnesu gradonačelniku izvještaj o svom radu, do kraja februara tekuće godine za prethodnu godinu i članu 33 Odluke o organizaciji i načinu rada uprave Glavnog grada („Sl. list Crne Gore - opštinski propisi“, br. 38/18, 43/18, 6/20, 10/20, 36/21, 5/22, 30/23 i 42/23), kojim je propisano da organi i službe jednom godišnje podnose gradonačelniku izvještaj o radu i stanju u oblasti za koju su osnovane, u skladu sa posebnim uputstvom gradonačelnika, po prethodno pribavljenom mišljenju glavnog administratora. Izvještaj je usaglašen sa članom 13 Uputstva o izradi godišnjeg programa rada i izvještaja o radu, broj 01-018/23-9540 od 22. novembra 2023. godine.

II - OSTVARIVANJE FUNKCIJE SEKRETARIJATA

1. Razvojna grupa poslova

U okviru ove grupe poslova, u izvještajnom periodu, u Sekretarijatu su pripremljeni:

- Prijedlog Programa podizanja spomen-obilježja za 2025. godinu
- Prijedlog dopune Programa podizanja spomen-obilježja
- Nacrt kadrovskog plana Sekretarijata za 2025. godinu.

2. Normativni –pravni poslovi

Normativno-pravna funkcija ovog Sekretarijata ostvarivala se prvenstveno izradom normativnih akata koji su utvrđeni Programom rada Skupštine Glavnog grada za 2025. godinu, Programom rada Sekretarijata za istu godinu i drugih normativno pravnih akata koji nijesu obuhvaćeni navedenim programima.

U izvještajnom periodu ovaj Sekretarijat je pripremio i dostavio na dalji postupak:

- Prijedlog rješenja o obrazovanju Savjeta za kulturu;
- Prijedlog odluke o podizanju spomen-obilježja postavljanjem spomen-biste Suli Radovom;
- Prijedlog odluke o podizanju spomen-obilježja davanjem naziva javnoj ustanovi - Biblioteci za slijepe Crne Gore - JU Biblioteka za slijepe Crne Gore "Vojislav Minić";
- Prijedlog odluke o podizanju spomen-obilježja izgradnjom spomenika književniku Borislavu Pekiću;

- Prijedlog odluke o podizanju spomen-obilježja postavljanjem spomen-ploče posvećene bratskoj slozi, suživotu i međuvjerskom skladu pravoslavne i islamske zajednice;
- Prijedlog odluke o podizanju spomen-obilježja davanjem naziva javnoj predškolskoj ustanovi u osnivanju imenom Sofije Klikovac.

Napomena:

- Prijedlog odluke o podizanju spomen-obilježja – postavljanjem spomen-ploče posvećene učesnicima NOR-a 1941–1945, golotočkim stradalnicima i žrtvama Informbiroa iz bratstva Živkovića u Ublima, Kuči je povučen s dnevnog reda XV sjednice Skupštine Glavnog grada, održane 24. novembra 2025. godine.
- Za podizanje spomen-obilježja Dušku Jovanoviću nije bilo elemenata za izradu odluke. Obavještenje upućeno gradonačelniku i predsjednici Skupštine (br. 09-D-629/25-339; 09-D-629/25-339/1 od 26. marta 2025. godine) o potrebnim elementima za izradu odluke i preporuka o načinu prikupljanja podataka.

Pored gore navedenih poslova, Sekretarijat je u 2025. godini pripremio i određeni broj normativnih akata koji nijesu predviđeni Programom rada Skupštine Glavnog grada i Programom rada Sekretarijata za 2025. godinu i to:

- Prijedlog Odluke o organizaciji Proljećnog pazara 2025.godine;
- Prijedlog Odluke o osnivanju Javne ustanove Kulturno-informativni centar "Budo Tomović" Podgorica;

U okviru ove grupe poslova, tokom 2025. godine sačinjen je:

- Vodič za pristup informacijama u posjedu Sekretarijata za kulturu;
- Interna procedura o načinu korišćenja prava na godišnji odmor za zaposlene u Sekretarijatu;
- Interni pravilnik o zaštiti ličnih podataka;
- Interni pravilnik o postupanju po prijavi zviždača o ugrožavanju javnog interesa koje upućuje na postojanje korupcije ili drugih nepravilnosti;
- Mišljenje na Nacrt zakona o javnim ustanovama;

3. Stručno-izvršni poslovi

a) U okviru ove grupe poslova u izvještajnom periodu, Sekretarijat je pripremio:

- Izvještaj o radu Sekretarijata za kulturu za 2024. godinu;
- Izvještaj o postupanju u upravnim stvarima Sekretarijata za kulturu za 2024.godinu;
- Izvještaj o sprovođenju Plana integriteta Glavnog grada za poslove iz nadležnosti Sekretarijata za kulturu za 2024. godinu;
- Prijedlog Programa rada Sekretarijata za kulturu za 2025. godinu;
- Plan korišćenja godišnjih odmora za 2025. godinu za zaposlene u ovom Sekretarijatu;
- Inovirani Registar rizika Sekretarijata za kulturu;

- Plan javnih nabavki Sekretarijata za kulturu za 2025. godinu;
- Zahtjev Sekretarijatu za finansijske poslove i analizu budžeta za obezbjeđivanje sredstava iz budžeta Glavnog grada za 2025. godinu.

b) U okviru ove grupe poslova, u izvještajnom periodu, Sekretarijat je realizovao manifestacije planirane Programom rada Sekretarijata za 2025. godinu i sproveo planirane konkurse za kulturu i obrazovanje

1. Manifestacije kultura i obrazovanje

Sekretarijat za kulturu je tokom 2025. godine, na otvorenim javnim površinama i u gradskim ustanovama kulture, realizovao izuzetno bogat i raznovrstan kulturni program, u okviru tradicionalnih manifestacija: Dani Dragana Radulovića, Podgoričko kulturno ljeto, Dan najboljih, Međunarodni festival književnosti, Decembarska umjetnička scena – DEUS, Podgorički i Prolječni pazar, ali i brojnih zasebnih programskih formi. U čast jednog od najvećih južnoslovenskih književnika i rođenog Podgoričanina Borislava Pekića, u 2025. godini pokrenut je i Festival "Pekićeva srebrna ruka", sa ciljem njegovanja sjećanja na Borislava Pekića, njegov grandiozni književni opus, podsticanja reinterpretacije njegovog stvaralaštva, te afirmacije književnosti, ali i sveukupnog kulturnog i obrazovnog razvoja.

"Dani Dragana Radulovića" - manifestacija pokrenuta povodom 70-godišnjice rođenja Dragana Radulovića, jednog od najznačajnijih crnogorskih stvaralaca za djecu. Cilj dvodnevne manifestacije je da ukaže na značaj književnosti za djecu i da kroz sadržajan i brižljivo koncipiran program afirmiše rad stvaralaca za djecu i dječijeg stvaralaštva, a Podgoricu dodatno promoviše kao grad koji snažno podstiče umjetnost i stvara prepoznatljive kulturne sadržaje. Manifestacija je održana 24. i 25. aprila, u okviru koje je realizovan niz izuzetno kvalitetnih programa u kojima su nastupila djeca iz Umjetničkog ateljea „Arlekin“ i hor „Zvezdice“, a tokom svečanosti uručena je i književna nagrada „Dragan Radulović“ za 2024. godinu istaknutoj hrvatskoj spisateljici Snježani Babić Višnjić. Nagradu je laureatkinji uručila Dragana Kršenković Brković, predsjednica žirija. Poznati bosanskohercegovački pisac za djecu i mlade Fahrudin Kučuk družio se s učenicima Osnovne škole „Radojica Perović“, a u Multimedijalnoj sali KIC-a, predstavljeno je i njegovo stvaralaštvo. Izvedena je predstava za djecu „Vilinska gora“, u produkciji Korifej teatra. Predstavu je po tekstu Sandre Vujović režirao Zoran Rakočević. Održano je takmičenje recitatora učenika osnovnih škola Glavnog grada pod nazivom „Dijete je čovjek važan“, u saradnji s Dječjim savezom. U Osnovnoj školi „Novka Ubović“, promovisano je novo izdanje časopisa „Osmijeh“. Manifestacija je zaokružena promocijom romana Snježane Babić Višnjić „Leteća kuća gospodina Prosperijusa“, u izdanju zagrebačke Naklade „Semafora“.

„Dan najboljih“ - važan segment programa rada Sekretarijata za kulturu usmjeren je na podsticanje talenta i znanja podgoričkih učenika čiji se rezultati nagrađuju u okviru manifestacije „Dan najboljih“. Manifestacija je posvećena učenicima završnih razreda osnovnih i srednjih škola: dobitnicima diplome Luča i učenicima završnih razreda koji su

osvojili neko od prva tri mjesta na državnom takmičenju. Na svečanosti, održanoj 16. i 17. juna 2025. godine na Trgu nezavisnosti, nagrađeni su najbolji učenici osnovnih i srednjih škola. Prigodne knjige uručene su za 284 učenika osnovnih škola, od kojih su 267 dobitnici diplome "Luča" i 17 učenika koji su osvojili neko od prva tri mjesta na državnom takmičenju. Knjige i novčane nagrade dobilo je i 292 srednjoškolca od kojih su 266 dobitnici diplome "Luča", dok je 26 učenika osvojilo neko od prva tri mjesta na državnom takmičenju.

Podgoričko kulturno ljeto - 26. izdanje tradicionalne manifestacije "Podgoričko kulturno ljeto" realizovano je od 31. maja, do 21. septembra 2025. godine, sa više od 80 programa organizovanih, prije svega, na otvorenim javnim površinama. Tokom skoro četiri mjeseca, brojni građani i posjetioци Podgorice uživali su u kvalitetnom i raznovrsnom književnom, muzičkom, pozorišnom, filmskom i programu iz oblasti vizuelnih umjetnosti.

Svečanim programom 31. maja, otvorena je manifestacija na Trgu nezavisnosti. U programu je nastupio hor "Zvezdice", održan je veliki dječiji maskenbal "Svijet dječje maske" kao i festival folklora "Svi plešemo, srce igrom darujemo". Kroz tradicionalnu saradnju sa diplomatskim predstavništvima Italije i Francuske realizovane su projekcije filmova "Il Nibbio" i "Rien a foutre".

Promocija nove knjige Branke Bogavac „Umjetnici svijeta“, donijela je ekskluzivne razgovore koje je autorka vodila sa najuticajnijim stvaraocima iz svijeta umjetnosti, književnosti i filozofije, a održana je 7. avgusta u sali Dodest KIC-a „Budo Tomović“. Takođe, u okviru književnog programa Podgoričkog ljeta organizovano je književno veče posvećeno istaknutom hrvatskom književniku Kristijanu Novaku.

Kroz tradicionalnu saradnju sa Evropskom kućom i diplomatskim predstavništvima Italije i Francuske realizovane su projekcije filmova u paviljonu u Njegoševom parku.

Kao i prethodnih godina, realizovan je i značajan broj sadržaja namijenjenih najmlađoj publici, poput dječjih predstava "Misli zeleno" i "Tri praseta".

Brojni prepoznatljivi gradski festivali našli su se i 2025. godine u okviru Podgoričkog ljeta. Junski repertoar protekao je u znaku "Rockstrikcije", "Underhilla", "Made in New York Jazz Festivala", Međunarodnog književnog festivala "Odakle zovem", "Raspust - Festival dječje radosti" (organizovanog u saradnji sa BrainOBrain Montenegro i TO Podgorica), Regionalnog književnog festivala "LiTeritorija", a do kraja Ljeta realizovani su i Međunarodni festival lutkarstva, FIAT i Džada film fest.

Bogat muzički program započeo je koncertom benda "Queen Sensation", nakon čega su uslijedili koncerti benda "Buč Kesidi" i Nine Badrić u CKZ Ribnica, gradskog tamburaškog orkestra "Branko Radičević" iz Rume, na Ljetnjoj sceni u Staroj varoši, dok je na platou ispred Dvorca Petrovića na Kruševcu nastupio poznati holandski DJ Deniro. Premijerne nastupe pred podgoričkom publikom imali su slovenački alternativni bendovi KOALA VOICE i LELEE, a održan je i koncert Marka Vlahovića & Boka All Stars-a ispred spomenika Sv. Petru Cetinjskom, ali i koncerti domaćih bendova Krajnji sjever i Šardun. Julski program manifestacije zaokružen je koncertom poznatog hrvatskog izvođača

“Reper iz sobe”. Posebno upečatljiv za sve posjetioce bio je koncert Pink Floyd Tribute benda “Wider Horizons” u jedinstvenom ambijentu Bukumirskog jezera. Septembarski repertoar obilježio je koncert benda “Nevladina organizacija”, posvećen Vladi Divljanu, benda KAL, na Trgu Bećir-bega Osmanagića, kao i koncert legendarne sjevernomakedonske grupe “Mizar” u Ulici slobode. Program klasične muzike obilježen je nastupima poznatog ukrajinskog pijaniste Vadyma Kholodenka, klasičnog gitariste Adnana Ahmedića iz BiH, Zagrebačkog kamernog orkestra, ženskog vokalnog sastava “Lirike” iz Pljevalja, ali i koncertima učenika Muzičkih škola “Andre Navara” i “Vasa Pavić”.

U rasponu od juna do septembra organizovane su i brojne izložbe, u Modernoj galeriji, Galeriji Art, Kuslevovoj kući i Galeriji “Risto Stijović”. Književni program manifestacije realizovan je u saradnji sa JU NB “Radosav Ljumović”, dok je u okviru pozorišnog segmenta, organizovano igranje predstava “I crvi su u modi”, “Čuvari tvog poštenja”, i “Bilo jednom u Crnoj Gori” na Ljetnjoj sceni u Staroj varoši.

Imajući u vidu da Podgorica bilježi sve veći broj posjetilaca tokom ljetnjih mjeseci, brojnost, kvalitet i programska usmjerenost manifestacije na otvorene javne scene, od izuzetnog je značaja za kulturnu ponudu Glavnog grada.

Međunarodni festival književnosti - prvo izdanje Međunarodnog festivala književnosti u Podgorici, održano od 30. septembra do 5. oktobra 2025, okupilo je brojne autore iz Crne Gore, regiona i Evrope, potvrđujući da Podgorica postaje značajno središte savremenih književnih tokova i dijaloga kultura. Tokom šest festivalskih dana održano je više od trideset književnih predstavljanja, radionica i razgovora, a publika je imala priliku da upozna autore koji oblikuju savremenu književnu scenu u regionu i na širem evropskom prostoru.

Promovisana su najnovija izdanja objavljena 2024. i 2025. godine, od kojih je čak 11 u Podgorici imalo svoju prvu promociju: roman Borisa Dežulovića „Tko je taj čovjek“, zbirke poezije Ilije Đurovića „Ostaci straha“, Dejana Aleksića „Magnetno polje“ i Barbare Delać „Strahovita nježnost“, drama Lejle Kalamujić „Na slovo F“, zatim prevodi poezije Inger Kristensen pod naslovom „To“, romana „Madam Lazar“ Tajga Mak Gonaganja, kao i prvi prevod na neki od južnoslovenskih jezika kultne zbirka didaktičkih uputstava za nastavnike „Gramatika mašte“ Đanija Rodarija. Premijerno je predstavljen i prevod stripa „Žulijan“ legendarnog italijanskog crtača Karla Lukarelija, kao i prevodi poezije Pavla Goranovića i proze Nikole Nikolića na italijanski jezik.

Predstavilo se preko 70 izdavačkih kuća, uz više od 40 pratećih programa, realizovanih na različitim gradskim lokacijama: u Galeriji Art, Njegoševom parku, Narodnoj biblioteci “Radosav Ljumović”, KIC-u “Budo Tomović”... Na Međunarodnom festivalu književnosti predstavile su se istaknute regionalne izdavačke kuće, poput “Bukefala”, “Ukronije”, “Otvorene knjige”, “Darkwooda” iz Srbije i renomiranog izdavača iz BiH “Malik Books”. Tradicionalno sjajna saradnja sa ambasadam Italije rezultirala je učešćem nekoliko italijanskih izdavačkih kuća na Festivalu, uz zajedničku organizaciju pratećih programa. Istovremeno, nastavljena je višegodišnja sjajna saradnja sa prestižnim regionalnim izdavačima kao što su “Buybook”, “Akademska knjiga”, “Lom”, “Treći trg”, “Geopoetika”, “Clio”, “Makondo”, “Naklada Mate”, “Partizanska knjiga”, “Blum”...

Od autora sa šireg evropskog prostora svoju prozu su u Podgorici predstavili irska autorka Evelin Konlon i italijanski savremeni romanopisac Vins Galiko. Festival je bio i prilika da se predstave nova izdanja crnogorskih autora i njihovi prevodi na druge jezike. Publici su predstavljene knjige Nikole Nikolića, Pavla Goranovića, Barbare Delač, Ilije Đurovića, kao i tri naučne monografije: Istorija crnogorske kulture u izdanju Centra za kulturu Cetinje i Fakulteta za crnogorski jezik i književnost, Njegoš i italijanska kultura Vesne Kilibarde i Andrić i Italija Marije Mitrović u izdanju Akademске knjige.

Poseban segment Festivala bio je posvećen djeci i mladima, uz fokus na razvijanje kulture čitanja i prepoznavanja književnih vrijednosti. U biblioteci „Radosav Ljumović“ održane su radionice za osnovce sa Biljanom Milićević i Jasnom Ivanović, tri čitalačke radionice u srednjim školama, te panel diskusija Čitanje bez ograničenja sa profesorkama Dušankom Popović, Jasminom Nikčević i Magdalenom Smolović. Predstavljena su nova izdanja za djecu crnogorskih autora Marije Rašković, Žarka Vučinića i Nikole Kasalice, a posebno je zapažena promocija prevoda Rodarijeve Gramatike mašte. Najmlađa publika uživala je i u predstavi Super Zvezdana u organizaciji Evropske kuće. Do sada najsadržajniji prateći program manifestacije je, između ostalog, obuhvatio izložbu na otvorenom „Stvarati na francuskom – priče o jezicima, putovanje riječi“, igranje pozorišne predstave „Prah“, koncert benda „Leb i sol“ i program „Veče sa Koenom“, u okviru kojeg su, uz pratnju benda, muziku Leonarda Koena izvodili istaknuti hrvatski umjetnici Maja Posavec i Ivan Kapec.

Festival je neprofitnog karaktera, na liniji ideje da promoviše kvalitetnu književnost i visoke umjetničke domete. Sekretarijat za kulturu obezbijedio je besplatne izlagačke prostore svim izdavačima, kao i slobodan ulaz za sve posjetioce manifestacije. Uspješnom nadogradnjom i kvalitetnom i pažljivom selekcijom izdavača, autora i pratećih programa Međunarodni festival književnosti je izuzetno cijenjena manifestacija u regionalnim i širim evropskim okvirima.

Decembarska umjetnička scena – DEUS - Više od dvadeset programa realizovano je od 1. do 29. decembra, u okviru Decembarske umjetničke scene. Jedno od obilježja ovogodišnjeg DEUS-a je premijerno izdanje Međunarodnog festivala pozorišne režije „Jagoš Marković“, posvećenog stvaralačkom duhu jednog od najznačajnijih reditelja južnoslovenskih prostora. U okviru prvog – revijalnog izdanja Festivala, izvedene su Markovićeve predstave: „Čelava pjevačica“, „Filomena Marturano“, „Hasanaginica“, „Sumrak bogova“, „Sumnjivo lice“ i „Čarobnjak iz Oza“.

Na izuzetnu reakciju stručne i laičke javnosti i ove je godine naišla izložba „Crnogorska grafika malog formata 2025“, u okviru koje se predstavilo 120 renomiranih umjetnika sa ex-Yu prostora. Organizovan je i muzički festival „Kontrasti“, tokom kojeg su se podgoričkoj publici predstavili istaknuti regionalni i crnogorski klasični muzičari: Dušan Aksentijević, Anđela Bratić, Boris Kraljević, Žana Lekić, ali i mnogi mladi crnogorski muzički talenti.

U okviru pozorišnog segmenta publika je bila u prilici da pogleda predstavu "Bolivud", Gradskog pozorišta, ali i predstave koje se bave važnim temama vršnjačkog nasilja i bolesti zavisnosti "Znam. Neću" i "Pogledaj unutar sebe". U okviru DEUS-a 2025. upriličeni su koncerti povodom značajnih jubileja: 60 godina postojanja AKUD "Mirko Srzentić" i 40 godina postojanja Hora "Zvezdice". Za poštovaoce tradicionalne narodne pjesme priređen je koncert "Pjevamo pjesme Ksenijine", Zdravka Đuranovića i Šukrije Žutog Serhatlića.

Organizovan je i Podgorički likovni salon, kao i izložba "Tamburaška tradicija u Pljevljima" u Kuslevovoj kući. Program manifestacije zaokružen je premijerom stand-up show-a "Nezavisan" Andrije Dabanovića.

Podgorički Pazar - Veliki doprinos Sekretarijat za kulturu dao je i u realizaciji Podgoričkog pazara koji je organizovan na Trgu nezavisnosti, od 19. decembra 2025. do 13. januara 2026. U navedenom intervalu održani su koncerti brojnih istaknutih crnogorskih i regionalnih muzičara i bendova: Osvajači, Kiki Lesendrić i Piloti, Nataša Bekvalac, Marko Louis, Sara Jo, Jelena Tomašević, Knez, Neonoen, Tijana Bogićević... Ovogodišnji Podgorički pazar obilježio je do sada najraznovrsniji i programski najbogatiji sadržaj, sa ukupno 66 događaja namijenjenih svim generacijama.

Sekretarijat je, tokom 2025. godine, takođe, dao snažan doprinos obnovi rada kulturnog podgoričkog ansambla "Stanko Dragojević" koji je kao gradski hor nastupio u svečanom programu obilježavanja Dana Podgorice i Podgoričkog pazara, 19. decembra 2025.

Konkurs kultura - Javni konkurs za sufinansiranje projekata iz oblasti kulture za 2025. godinu, objavljen je 28. februara i trajao je do 31. marta 2025. godine. Konkursom su obuhvaćene dvije konkursne linije. Prva konkursna linija obuhvatala je sljedeće oblasti: likovna umjetnost, književnost, muzička umjetnost, časopisi za kulturu i umjetnost, pozorišna djelatnost, kulturno-umjetničke manifestacije i festivali, kreativne industrije i kulturna baština. Ukupan iznos sredstava opredijeljenih za prvu liniju za raspodjelu po Konkursu je 300.000,00 eura.

Druga konkursna linija obuhvatala je: audio-vizuelnu djelatnost (kratkometražni i dugometražni igrani film, studentski film, druge audio-vizuelne forme koje obrađuju teme od značaja za kulturu Glavnog grada i javni interes). Ukupan iznos sredstava opredijeljenih za drugu liniju za raspodjelu po Konkursu je 100.000,00 eura.

Na Javni konkurs za sufinansiranje projekata iz oblasti kulture za 2025. godinu, za prvu liniju pristiglo je 220 projektnih prijava, od kojih je Odlukom o raspodjeli sredstava za sufinansiranje projekata iz oblasti kulture za 2025. godinu (Br:01-018/25-3765 od 9. juna 2025. godine) podržano je 154 projekata, i to 63 projekta pravnih lica i 91 projekat fizičkih lica.

Na Javni konkurs za sufinansiranje projekata iz oblasti kulture za 2025. godinu, za drugu liniju pristiglo je 33 projektnih prijava, od kojih je Odlukom o raspodjeli sredstava za sufinansiranje projekata iz oblasti kulture za 2025. godinu (Br:01-018/25-3766 od 9. juna 2025. godine) podržano je 19 projekata, i to 16 projekata pravnih lica i 3 projekta fizičkih lica.

Projekti - Valorizacija bogatog kulturnog naslijeđa na teritoriji Glavnog grada jedan je od prioriteta u radu Sekretarijata za kulturu. U toku 2025. godine nastavljena su, u saradnji sa JU Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore, arheološka istraživanja na lokalitetu Duklja, za koja je opredijeljen iznos od 35.000 eura, iz budžetskih sredstava Sekretarijata za kulturu i kroz apliciranje na Konkurs za dodjelu sredstava za projekte Programa zaštite i očuvanja kulturnih dobara Ministarstva kulture. Takođe, stvoreni su finansijski preduslovi za još obuhvatnija istraživanja na lokalitetima Medun i Duklja u 2026. godini, za šta je, iz ranije pomenutih izvora opredijeljeno 140.000 eura, pa se u 2026. godini očekuje završetak arheoloških istraživanja na međunskoj tvrđavi.

Sekretarijat je i u 2025. godini učestvovao u realizaciji projekta "Džez mreža Francuska – Balkan", zajedno sa partnerima iz francuskih gradova Dižon i Šamberi, Tirane i Fira u Albaniji, Niša iz Srbije i Bitolja iz Makedonije. Osim predstavnika pobrojanih lokalnih samouprava, dio mreže su i predstavnici džez asocijacija iz ovih zemalja. U okviru projekta, predstavnici Glavnog grada učestvovali su na okupljanje članova Mreže, u junu u Nišu.

Stipendije - Sekretarijat za kulturu Glavnog grada Podgorica, dana 31.10.2025.godine, objavio je Konkurs za dodjelu stipendija za studijsku 2025/2026. godinu. Konkursom su utvrđeni studijski programi koji će biti stipendirani i broj stipendija koje će se dodijeliti: 20 stipendija za studijske programe u zemlji i 10 stipendija za studijske programe u inostranstvu, koje će se dobitnicima isplaćivati za deset mjeseci studijske 2025/2026. godine. Rok za prijavu kandidata na Konkurs bio je do 1.12.2025. godine. Komisija za dodjelu stipendija, obrazovana Rješenjem gradonačelnice, broj 01-018/23-8544 od 27. oktobra 2023. godine, Rješenjem o izmjeni Rješenja o obrazovanju Komisije broj 01-018/24-6411 od 09. oktobra 2024. godine i Rješenjem gradonačelnika o izmjeni Rješenja o obrazovanju Komisije za dodjelu stipendija broj 01-018/25-318 od 24. oktobra 2025. godine. Na sjednici održanoj dana 23.12.2025. godine utvrdila je da je ukupno prijavljeno 26 kandidata, i to 19 za studije u zemlji i 7 za studije u inostranstvu. Komisija je utvrdila Listu studenata koji ispunjavaju uslove Konkursa, i to 18 studenata za studije u Crnoj Gori i 5 studenata za studije u inostranstvu. Lista je objavljena na internet stranici Glavnog grada i na istu nije bilo prigovora.

Murali - Komisija za murale i druge oblike vizuelne komunikacije je u toku 2025. godine dala četiri mišljenja na sljedeće inicijative: zahtjev NVU Varvari Podgorice za oslikavanje murala na više lokacija u gradu, zahtjev Petra Radonjića za iscrtavanje murala na zidu kod kružnog toka - Komanski most, zahtjev Ane Kočalo za iscrtavanje murala na zidu kod kružnog toka - Komanski most i zahtjev Centra za ženska prava za oslikavanje murala posvećenog Vukosavi Mićunović, autora Mehmeda Gorana.

III - UPRAVNO RJEŠAVANJE

U izvještajnom periodu u ovom organu vođeno je ukupno 425 upravnih postupaka (369 po zahtjevu stranke, a 56 po službenoj dužnosti), od čega je 338 postupka iz 2025. godine, a 87 prenešenih iz 2024. godine. Od ukupnog broja postupaka u zakonskom

roku završeno je 310 postupka, a 115 postupaka koji se odnose usmjeravanje djece sa posebnim potrebama u odgovarajući obrazovni program prenešeno je u 2026. godinu.

Strukturu upravnih postupaka po zahtjevu stranke čini:

- a) 298 postupaka za usmjeravanje djece sa posebnim potrebama u odgovarajući obrazovni program od čega je u zakonskom roku završeno 183 postupaka, na način što je 173 zahtjeva stranke usvojeno, a 10 obustavljeno na zahtjev stranke;
- b) 10 postupaka za slobodan pristup informacijama od kojih su za 6 postupaka donešena rješenja kojima se zahtjev usvaja i odobrava pristup informaciji, za 2 postupka donešena su rješenja kojim se odbija zahtjev, kao i 2 obavještenja o prosljeđivanju zahtjeva nadležnom organu. Od 10 zahtjeva za slobodan pristup informacijama: 5 zahtjeva je podnijela Mreža za afirmaciju nevladinog sektora 2 zahtjeva NVO Institut Alternativa i po jedan zahtjev Jelena Milošević i Ksenija Aranitović, odbornice u Skupštini Glavnog grada Podgorica i NVO Akcija za ljudska prava.
- c) 61 postupak po zahtjevu stranke iz oblasti službeničko namješteničkih odnosa. Na upravne predmete kod ovog organa u izvještajnom periodu nije bilo podnesenih žalbi. U 115 postupaka za usmjeravanje djece sa posebnim potrebama u odgovarajući obrazovni program nastavljeno je postupanje u 2026. godini, zbog kompleksne prirode postupka usmjeravanja djece sa posebnim obrazovnim potrebama čije je trajanje uslovljeno procesom neophodne opservacije djeteta koja je multisektorskog karaktera, kao i nizom faktora (zdravstveno stanje djeteta, dostupnost i socijalna struktura porodice, dostupnost porodice za komunikaciju, dostavljanje izvještaja od socijalnih, zdravstvenih, obrazovnih institucija i sl.), što utiče na kompletiranje propisane dokumentacije od strane podnosioca zahtjeva, državnih organa i Komisije za usmjeravanje djece sa posebnim obrazovnim potrebama i znatno usložnjava realizaciju upravne stvari.

Uočeni problemi koji su uzrokovali usporavanje postupka tokom izvještajnog perioda, pored kontinuiranog povećanja broja zahtjeva, od kojih značajan broj dolazi i sa područja Opštine Zeta, u okviru koje još uvijek nije formirana nadležna komisija, uslovljeni su i neadekvatnim angažovanjem i poštovanjem procedure usmjeravanja od strane roditelja.

IV - PREGLED POSLOVA U VRŠENJU UPRAVNOG NADZORA NAD RADOM JAVNIH SLUŽBI

- Prijedlog ocjena i zaključaka na izvještaje o radu javnih ustanova iz oblasti kulture za 2024. godinu (JU Narodna biblioteka „Radosav Ljumović“, JU Muzeji i galerije Podgorica, JU Gradsko pozorište i JU KIC „Budo Tomović“);
- Mišljenje na programe rada javnih ustanova iz oblasti kulture za 2025. godinu sa prijedlogom odluke o davanju saglasnosti na iste.

V - ODNOS I SARADNJA SA ORGANIMA, ORGANIZACIJAMA I DRUGIM SUBJEKTIMA

Sekretarijat za kulturu kontinuirano ostvaruje saradnju sa javnim ustanovama kulture na teritoriji Glavnog grada, zajedno koncipirajući programe tradicionalnih gradskih manifestacija koje, uz brojne inicijative u organizaciji Sekretarijata za kulturu, obuhvataju i svojevrsni presjek aktivnosti gradskih ustanova kulture. Saradnja sa ostalim organima uprave i gradskim službama, takođe se odvija kontinuirano, a prevashodno se ogleda u stvaranju komunalnih i tehničkih preduslova za uspješnu realizaciju programa i manifestacija koje Sekretarijat za kulturu organizuje, posebno u dijelu programskih sadržaja koji se održavaju na otvorenim javnim površinama. Sekretarijat za kulturu ostvaruje saradnju sa Ministarstvom kulture, između ostalog, i putem Konkursa za sufinansiranje programa i projekata od značaja za ostvarivanje javnog interesa u oblasti kulturno-umjetničkog stvaralaštva i Konkursa za dodjelu sredstava za projekte Programa zaštite i očuvanja kulturnih dobara. Na Konkursu za sufinansiranje kulturno-umjetničkih manifestacija i festivala Sekretarijat je podržan iznosom od 10.000 eura u 2025. godini, za projekat realizacije Međunarodnog festivala književnosti.

Saradnja se realizuje i sa drugim ustanovama i institucijama kulture u Crnoj Gori: Upravom za zaštitu kulturnih dobara, Centrom za konzervaciju i arheologiju, CANU, Univerzitetom Crne Gore, Maticom crnogorskom, kulturnim centrima i diplomatskim predstavništvima u Crnoj Gori, nevladinim organizacijama i drugim subjektima koji obavljaju djelatnost iz oblasti kulture.

VI - NAČIN OSTVARIVANJA JAVNOSTI I TRANSPARENTNOSTI RADA

Kao i ranijih godina, Sekretarijat je tokom 2025. godine blagovremeno vršio proaktivno objavljivanje akata na internet stranici Glavnog grada u roku od 15 dana od dana njihovog sačinjavanja ili donošenja, i to: odluke o sufinansiranju projekata u oblasti kulture; programe i planove rada; izvještaje i druga dokumenta o radu i stanju u oblastima iz svoje nadležnosti; pojedinačne akte i ugovore o raspolaganju finansijskim sredstvima iz javnih prihoda; vodič za pristup informacijama; javne registre i javne evidencije; spisak službenika i namještenika, sa njihovim službeničkim zvanjima i zaradom starješine organa; rješenja i druge pojedinačne akte koji su od značaja za prava, obaveze i interese trećih lica; informaciju kojoj je po zahtjevu pristup odobren. Sekretarijat je pristupom informacijama obezbjedio transparentnost rada, efikasnost, djelotvornost, odgovornost, integritet i legitimnost organa vlasti.

U cilju što kvalitetnije informisanosti zainteresovane javnosti o kulturnim manifestacijama u Glavnom gradu svi kulturni događaji su najavljeni i prezentovani putem: sajta Glavnog grada, štampanih i elektronskih medija, naloga na društvenim mrežama (Facebook i Instagram) Sekretarijata za kulturu Glavnog grada, kao i putem Viber grupe – Glavni grad Podgorica. Posebne medijske objave pripremaju se prilikom početka i okončanja manifestacija, kao najava i rezime organizovanih programa. Imajući u vidu veliki broj programskih sadržaja koje Sekretarijat za kulturu realizuje, na godišnjem nivou objavljujemo nekoliko stotina objava za medije. Sekretarijat, takođe, u kontinuitetu blagovremeno odgovara na sve upite medija povodom realizacije aktivnosti koje su u nadležnosti Sekretarijata za kulturu, u saradnji sa Službom za odnose sa javnošću Glavnog grada.

VII - ORGANIZACIJA I KADROVSKA OSPOSOBLJENOST

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Sekretarijata za kulturu, br.09-D-019/23-2467/1 od 7. novembra, 09-019/25-57 od 27. januara 2025.godine i 09-019/25-2001 od 24. septembra 2025. godine, sistematizovana su 22 radna mjesta sa 22 izvršioca.

Pored poslova sekretara i pomoćnika sekretara, navedenim pravilnikom utvrđene su sljedeće organizacione jedinice:

- Sektor za kulturu - 12 izvršilaca
- Sektor za kulturnu baštinu - 4 izvršioca.
- Van organizacionih jedinica, pored poslova, sekretara i pomoćnika sekretara, obavljaju se poslovi na još četiri radna mjesta sa po jednim izvršiocom i to: samostalni savjetnik I za normativno-pravne poslove, samostalni referent-tehnički sekretar, samostalni referent za budžetsku potrošnju, samostalni referent- upisničar-arhivar.

Pored v.d.sekretara i pomoćnika sekretara, u radnom odnosu na neodređeno vrijeme nalazi se ukupno 17 izvršilaca. Od toga 3 je sa VII2 nivoom kvalifikacije obrazovanja, 13 je sa VII1, a 3 sa IV1 nivoom.

Upraznjena su tri radna mjesta: samostalni/a savjetnik/ca I za javne nabavke i projekte, samostalni/a savjetnik/ca I za obrazovanje i samostalni/a referent/kinja-arhivar-upisničar.

Tokom 2026. godine, upražnjena radna mjesta popunjavaće se u skladu sa prioritetima organa, u zavisnosti od opredjeljenih budžetskih sredstva.

VIII - PEGLED NEIZVRŠENIH POSLOVA SA RAZLOZIMA NJIHOVOG NEIZVRŠAVANJA

Nacrt programa razvoja kulture Glavnog grada Podgorice

Programom rada Skupštine Glavnog grada bilo je planirano donošenje Programa razvoja kulture Glavnog grada Podgorice 2025-2029.godine u 2025. godine.

Sekretarijat za kulturu je u skladu Odlukom o učešću lokalnog stanovništva u vršenju javnih poslova ("Službeni list Crne Gore - opštinski propisi", broj 31/19), raspisao javni poziv za prethodno konsultovanje zainteresovane javnosti povodom pripreme Nacrta Programa razvoja kulture Glavnog grada Podgorice, kako bi zainteresovana javnost dostavila inicijative, prijedloge, sugestije, stavove i komentare u početnoj fazi pripreme Programa. Prethodno konsultovanje zainteresovane javnosti trajalo je mjesec dana. Nažalost, javni poziv za prethodno konsultovanje nije pobudio interesovanje javnosti, NVO sektora i drugih subjekata iako su svi uredno pozvani da učestvuju i svoje prijedloge, interese i stavove dostave Sekretarijatu. Imajući u vidu da se radi o važnom dokumentu, Sekretarijat je odlučio da ponovi prethodnu proceduru propisanu Odlukom o učešću lokalnog stanovništva u vršenju javnih poslova.

IX - RAD JAVNIH SLUŽBI NAD ČIJIM RADOM SEKRETARIJAT VRŠI NADZOR

Više od šest decenija KIC „Budo Tomović“ predstavlja jednu od ključnih determinanti kulture u Crnoj Gori, čiji je značaj neprekidni doprinos afirmaciji sveukupne duhovne i kulturne klime, ne samo grada već i šire.

Programski segment usmjeren je na osmišljavanje, pripremu i realizaciju umjetničkih programa (muzičkog, pozorišnog, filmskog, likovnog, informativno-edukativnog), s ciljem razvoja savremenog kulturnog izraza, jačanja domaće produkcije i podsticanja kreativnog stvaralaštva, domaće, regionalne i međunarodne saradnje.

Raznovrstan i bogat program Kulturno-informativnog centra „Budo Tomović“ i u protekloj godini bio je usmjeren na promociju kulturnog i umjetničkog stvaralaštva. Kroz više od 300 realizovanih programa, koje je pratilo približno 35 hiljada posjetilaca, ustanova je dala značajan doprinos kulturnom životu Podgorice i Crne Gore.

Muzički segment programa obuhvatio je koncertne cikluse „Mladi talenti“, „Kamerna muzika“, „Kompozitorke iz sjenke“, festivalske projekte „Forte piano“ i „Mjesec poštovanja džeza u Crnoj Gori“, kao i umjetničko-obrazovni projekat „Ljetnji kamp za kamernu muziku“. Premijernim nastupom jednog od najistaknutijih trubača Itamara Boročova iz Izraela koji spaja zvuk Izraela, Bliskog istoka, Sjeverne Afrike i američkog džeza u harmoničnu cjelinu počela je manifestacija „Mjesec poštovanja džeza – JAM 2025“. Publici u Podgorici, prvi put su se u okviru istoimene manifestacije predstavili Golnar & Mahan trio iz Austrije. Međunarodni dan džeza obilježen je koncertom trija virtuoznog pijaniste, kompozitora i aranžera Isfara Sarabskog iz Azerbejdžana.

Povodom Međunarodnog dana sjećanja na žrtve Holokausta, organizovano je izvođenje jednog od najznačajnijih djela XX vijeka „Kvartet za kraj vremena“ francuskog kompozitora Oliviea Mesijana. Nastup istaknutog muškog vokalnog ansambla „A Filetta“ sa Korzike priređen je u saradnji sa Francuskim institutom povodom proslave Frankofonije. Praznik muzike, 21. jun, bio je u znaku koncerta mladih neafirmisanih crnogorskih autora i izvođača, solista i bendova. U KIC-u je ekskluzivno gostovao američki kvartet perkusionista „Third Coast Percussion“, dobitnik niza priznanja, među kojima je i prestižna nagrada Gremi. Koncert posvećen bluz mandolini u izvođenju renomiranih italijanskih umjetnika priredili smo u partnerstvu sa Ambasadom Italije i Italijanskim institutom za kulturu u Beogradu. Podgoričkoj publici prvi put se predstavio jedan od najsajnijih ruskih pijanista svoje generacije, višestruki laureat prestižnih međunarodnih takmičenja Rem Urasin. Ljubitelji rok zvuka uživali su u koncertu poznatog beogradskog autora, kompozitora i muzičkog producenta Nikole Vranjkovića. Na velikoj sceni nastupila je popularna avangardna umjetnica Ana Đurić Konstrakta i bend „Zemlja gruva“, a realizovan je i koncert poznatog internacionalnog sastava „Barcelona Gypsy Balkan Orchestra“. Sa svojim triom gostovao je Vlatko Stefanovski, jedan od najpoznatijih gitarista i kompozitora sa Balkana. U KIC-u je održan i deseti Međunarodni festival „Dani gitare u Podgorici“. Folklorni ansambl je realizovao redovne aktivnosti i godišnje nastupe. Učestvovao je na Internacionalnom festivalu folklora u

Belingamu (Ujedinjeno Kraljevstvo) i Međunarodnom festivalu folklora u Paraliji (Grčka). Nastavljen je rad Škole folklora za više uzrasnih grupa: djecu, pionire, omladince, rekreativce i veterane.

U okviru dramskog programa realizovane su tribine „Podgoričke priče“, na kojima su se predstavila brojna istaknuta imena iz različitih oblasti javnog i kulturnog života Podgorice. Predstava u produkciji KIC-a „Top prijatelji“, čiji tekst i režiju potpisuje Jelena Lela Milošević, premijerno je izvedena početkom prošle godine. Prvo izvođenje pred podgoričkom publikom imala je i predstava „Ja i mi“ nastala u produkciji Pozorišne radionice DODEST. Novembar je bio rezervisan za deseto jubilarno izdanje Manifestacije kamernih dramskih ostvarenja – MAKADO. Organizovana su igranja predstava iz Crne Gore i regiona: „Kako postati žena kojoj se sve prašta“, „Bajbok“, „Gidionov čvor“, „Lov na vepra“, „Audijencija“, „Kronika seoske ljubavi“, „Ljubaf“ i „Pluća“, a van konkurencije za pobjednike je odigran antikabare poetsko-muzički performans DŽENTLMEN. KIC je i u 2025. pružio prostorno-tehničku podršku festivalu stand up komedije „Opuč“, kao i manifestacijama FIAT i Međunarodni festival lutkarstva.

Filmski segment programa obilježilo je otvaranje savremeno digitalizovane bioskopske sale, koja u skladu sa najvišim bioskopskim standardima pruža gledaocima vrhunski kvalitet slike i zvuka. Filmske revije „Holivudski filmski parovi“, „Zlatne komedije“, „Majstori filmske režije“ obuhvatile su projekcije novijih filmskih dugometražnih igranih ostvarenja.

Tokom 2025. godine nastavljena je saradnja sa ambasadama, u okviru koje su predstavljene kinematografije Mađarske, Izraela i Irana. Zahvaljujući pažljivoj selekciji sinhronizovanih animiranih filmova, digitalizovana bioskopska sala KIC-a postala je novo omiljeno mjesto za najmlađe ljubitelje filma.

U saradnji sa Mrežom kinoprikazivača Crne Gore prikazan je dokumentarni film „Čovjek lavina“, posvećen legendarnom bubnjaru Dragoljubu Đuričiću i film „Vude, ti si pobijedio“ reditelja Senada Šahmanovića o jedinom jugoslovenskom dobitniku Oskara Dušanu Vukotiću. Organizovana je projekcija dokumentarnih filmova novije produkcije, čiju režiju potpisuju poznati bugarski reditelji Boris Missirkov i Georgi Bogdanov, a održano je i veče filmskih autorki.

U okviru informativno-edukativnog programa, u čast obilježavanja jubilarnih deset godina postojanja *Foruma mladih pisaca* KIC-a „Budo Tomović“ organizovan je *Dan otvorenih vrata*, promocija nove zajedničke knjige *Foruma* „Unutrašnji kompas“, kao i performans „Nova poezija-novi beat“.

Publici se tokom prošle godine, u okviru autorskih večeri, predstavio ugledni hrvatski pisac i univerzitetski predavač Kristian Novak, kao i univerzitetski predavač i književni stvaralac Nikola Šaranović. Promovisana su nova književna izdanja Slađane Kavarić Mandić, Danila Stojića i austrijske spisateljice crnogorskog porijekla, poznate pod umjetničkim imenom Toksični pomfrit (Toxische Pommes). Održano je deveto izdanje regionalnog književnog festivala „LiTeritorija“ pod nazivom „Književnost nakon AI-ja: nove književne prakse“. Reprezentativan pregled najvažnijih novih književnih praksi u

regionu, tokom tri festivalska dana dat je kroz razgovore u kojima su učestvovali Vladimir Arsenić, Ivana Dražić, Nedžad Ibrahimović i Vasko Raičević, sa piscima Anom Vučković, Larom Mitraković, Melidom Travancić i Ilijom Đurovićem. Dio književnog programa bilo je i veće posvećeno savremenom regionalnom poetskom izrazu pod nazivom „Poezija u centru“. Bogata tradicija književnog segmenta KIC-a predstavljena je kroz projekciju filmova o Klubu pisaca Doma omladine i Forumu mladih pisaca.

U okviru likovnog programa, u čast proslave šest decenija postojanja KIC-a, organizovan je niz foto-dokumentarnih izložbi, koje su bile svojevrsni podsjetnik na kontinuitet i razvoj muzičkog, dramskog, informativno-edukativnog (književnog) i filmskog programa, te shodno tome i reprezentativan i vizuelni sadržaj naše ustanove.

Kroz rijetko viđen i do sada neobjavljen arhivski materijal, predstavljeno je i bogato folklorno nasljeđe KIC-a. U saradnji sa Ambasadam Finske u Beogradu upriličena je izložba „80 godina priča o Muminima“, a otvorena je i postavka fotografija „Magi – kad krenem ka“ posvećena jednoj od prvih velikih istorijskih junakinja jugoslovenske autorske rokenrol scene.

Američki ugao nastavio je da ostvaruje svoju misiju u popularizaciji američke kulture i uspostavljanju dobrih odnosa dvije zemlje.

KIC je razvijao bogat program gostovanja i posebnih događaja koji su obogatili kulturnu ponudu, omogućavajući publici neposredan susret sa istaknutim stvaraocima i savremenom umjetničkom praksom iz regiona, Evrope i svijeta.

Gradsko pozorište Podgorica je tokom 2025. godine realizovalo intenzivan i programski raznovrstan repertoar, potvrđujući svoju ulogu jedne od ključnih kulturnih institucija u Crnoj Gori.

U produkcionom smislu, Pozorište je u 2025. godini realizovalo četiri sopstvene produkcije: Magareće godine, Bolivud, Žena od prije i Raspored časova (inspirisanu likom Pipi Duge Čarape), kao i dvije koprodukcije: Lov na vepra (u saradnji sa Makedonskim narodnim teatrom i Art Media) i Ajmo na sex (koprodukcija sa Bina Art).

Tokom godine odigrane su ukupno 93 predstave, od čega 78 u Podgorici, 19 u drugim opštinama Crne Gore i 12 na regionalnim scenama. Predstave je pratilo ukupno 19.292 gledalaca, uz prosjek od 177 gledalaca po izvođenju, što svjedoči o stabilnom interesovanju publike i visokoj posjećenosti.

Večernja scena Gradskog pozorišta ostvarila je 43 izvođenja, uz bogat i tematski raznovrstan repertoar koji je privukao široku i prepoznatljivu publiku. Tokom 2025. godine izvođene su predstave: Lažljivci, Mislim da treba da razgovaramo, Bez portfelja, Čuvari tvog poštenja, Nadpop Kojović, Slasti slave, Lov na vepra, Bolivud, Ajmo na sex i Žena od prije. Ova scena ostaje jedna od ključnih razvojnih tačaka Pozorišta i u planovima za 2026. godinu.

Dramska scena za djecu bila je posebno aktivna, sa ukupno 41 izvođenjem. Najigranije predstave bile su Slučaj slomljene vaze i Čarobni kamen, sa po 10 izvođenja, dok su naslovi Magareće godine, Dulsineja i Servantes, Tarzan – gospodar džungle, Ljepotica i zvijer, Tri praseta i Čarobnjak iz Oza nastavili da okupljaju brojnu i vjernu mladu publiku.

Lutkarska scena ostvarila je 25 izvođenja, kroz tri produkcije: Pomelo, mali ružičasti slon, Maca papučarica i Ružno pače.

U oblasti razvoja i institucionalnog jačanja, u 2025. godini po prvi put je digitalizovana kompletna arhiva Gradskog pozorišta, koja objedinjuje 75 godina rada ove ustanove, čime je napravljen značajan iskorak u očuvanju i dostupnosti kulturne baštine.

Takođe, u saradnji sa Muzejima i galerijama Podgorice realizovana je koprodukcija projekta ABC – Alphabet of Love, u okviru programa Creative Europe, čime je dodatno osnažena međunarodna saradnja.

Finansijsko poslovanje u 2025. godini realizovano je na visokom nivou, uz ostvarenje budžeta od 98,27%. Tokom godine potpisano je pet memoranduma o saradnji sa velikim teatarskim kućama iz Sjeverne Makedonije i Bosne i Hercegovine.

Poseban programski iskorak predstavlja pokretanje Festivala pozorišne režije „Jagoš Marković“, koji je tokom šest dana trajanja okupio i direktno ili indirektno uključio više od 4.000 ljudi, pozicionirajući Podgoricu kao važno regionalno mjesto savremenog teatarskog dijaloga.

Javna ustanova Narodna biblioteka “Radosav Ljumović”, kao najstarija ustanova kulture u Podgorici i nasljednik bibliotečke tradicije započete 1881. godine, tokom prethodne godine organizovala je ukupno 146 književnih događaja. Od toga je 80 realizovano u organizaciji Biblioteke, dok je za 66 programa ustupljen prostor pojedincima i organizacijama među kojima su Udruženje Roditelji, MENSA, Ministarstvo zdravlja, CEKUM, sekretarijati za socijalno staranje, kulturu, lokalnu samoupravu, Turistička organizacija, NVO Pčelica, IKA i brojni pjesnici.

Organizovano je više od 70 radionica u Biblioteci i osnovnim školama, sprovedena su dva literarna konkursa, a ustanovljena je regionalna književna nagrada za poeziju. Biblioteka je učestvovala na tri sajma knjiga i tom prilikom osvojila tri nagrade – dvije sajamske i jednu festivalsku. Takođe je organizovan seminar o primjeni vještačke inteligencije u bibliotekarstvu, kojem je prisustvovalo više od 60 učesnika iz gotovo svih crnogorskih gradova.

Pored godišnjaka “Glasnik” i “Latica” kao i četiri broja kvartalnog časopisa “KUL”, Biblioteka je tokom 2025. godine bila izdavač više publikacija: “Dama u kaputu”, rano preminule podgoričke pjesnikinje Emine Bibuljice, “Obnova Tivaide” Mila Boškovića, “Znamenite Crnogorke” Marka Vujačića, “Komunitarno tumačenje” dr Natalije Orlić,

Fotomonografija Podgorice; u saizdavaštvu s "Novom knjigom", objavljena su Izabrana djela Stefana Mitrova Ljubiše i Izabrana djela kralja Nikole.

Fond Biblioteke trenutno obuhvata približno 120 hiljada monografskih i oko 100 hiljada serijskih publikacija. Tokom 2025. godine dodatno je obogaćen za više od dvije hiljade novih naslova, kako kroz redovnu nabavku knjiga, tako i zahvaljujući poklonima građana, među kojima su bila i rijetka te starija izdanja. U istom period zabilježen je i porast broja korisnika, tako da ih je sada blizu sedam hiljada. Saradnja sa školama pokazala se veoma uspješnom, što potvrđuju brojne radionice realizovane u Biblioteci i obrazovnim ustanovama, uz povećano učešće djece u programskim aktivnostima. Kulturnu ponudu Podgorice dodatno su obogatili tradicionalni programi, promocije i autorske večeri, što je doprinijelo većoj posjećenosti Biblioteke.

Najveći dio kapitalnih izdataka tokom prethodne godine odnosio se na zamjenu sistema grijanja i hlađenja, sanaciju krova, adaptaciju Kuće Stojanovića, kao i nabavku knjiga i računarske opreme. Podgorička knjižara je u 2025. godini ostvarila prihod od 12.201,98 eura, dok su prihodi od članarina na Odjeljenju za odrasle iznosili 1.890 eura. Zahvaljujući donaciji Elektroprivrede Crne Gore nabavljena je oprema za muzičku radionicu u vrijednosti od 2.177,49 eura.

Po osnovu zakupa objekta preduzeću PODCAFFE DOO (Hard Rock Cafe), evidentiran je prihod od 49.623,48 eura. Navedena sredstva još nisu uplaćena jer je Ugovorom o zakupu predviđeno da komisija Glavnog grada procijeni vrijednost ulaganja u adaptaciju prostora, kako bi se za utvrđeni iznos umanjio iznos zakupnine. Tim povodom dostavljen je zahtjev Službi gradonačelnika za formiranje navedene komisije.

U 2025. godini **JU Muzeji i galerije Podgorice** ostvarila je saradnju sa institucijama, kulturnim udruženjima, medijima i školama radi unapređenja programa i promocije kulturne baštine. Sprovedena je digitalizacija zbirki i produkcija audio-vizuelnih sadržaja radi širenja znanja o kulturnim dobrima.

Tokom 2025. godine u Modernoj galeriji realizovan je programski raznovrstan i sadržajno snažan izložbeni ciklus koji je obuhvatio savremene, retrospektivne i međunarodne umjetničke prakse. Izložba „Lavirint 90-ih“ kritički je sagledala društvene i istorijske traume ratne decenije, dok je samostalna izložba Ričarda Dikona, realizovana u saradnji sa British Council-om i Galerijom Dots, predstavila savremenu skulpturu visokog međunarodnog značaja. Retrospektiva Filipa Jankovića obilježila je 90 godina stvaralaštva jednog od najznačajnijih crnogorskih slikara. Izložbe Mirjane Marsenić-Vujović i Rada Vujačića istakle su savremene poetike mlađe i srednje generacije, dok je izložba „Skulptura – izbor iz fonda Moderne galerije“ predstavila djela 17 autora iz fundusa Moderne galerije.

U toku 2025. godine, Galerija Art realizovala je niz samostalnih izložbi savremenih umjetnica: Ana Šćekić, Vlatka Vujošević, Verica Bulatović-Filipović, Iva Brkić i Nađa Stamenović. Kroz različite medije, ove izložbe su problematizovale aktuelne teme identiteta, tijela, psihologije i savremenih društvenih izazova, doprinoseći raznovrsnosti kulturnog sadržaja i podizanju svijesti o savremenim umjetničkim praksama.

Kuslevova kuća ugostila je raznovrstan izložbeni i kulturni program, usmjeren na očuvanje kulturne baštine, promociju savremenih umjetničkih praksi i unapređenje inkluzivnosti u kulturi. Program je obuhvatio interdisciplinarne projekte, kao i edukativne i inkluzivne inicijative samostalne, tematske i memorijalne izložbe i to: Milene Jovović, – Kaleidoskop“, „Pobjeda u Evropi: između rata i nade“, „Knjiga u muzeju“, „Sjećanjem naprijed“, memorijalnu izložbu Anje Pavićević, kao i interdisciplinarni projekat „Zvuk mostova“ Marka Gošovića. Poseban akcenat stavljen je na inkluziju i dostupnost kulture osobama sa invaliditetom, kroz izložbu „Kultura svima“, dok je izložba „Bazar Art“ okupila radove 23 renomirana crnogorska umjetnika.

Tokom 2025. godine nastavljen je rad na realizaciji projekta „U carstvu muzeja“, koji se sprovodi u saradnji sa JPU „Đina Vrbica“ i JPU „Ljubica Popović, namijenjenog djeci predškolskog uzrasta, polaznicima starijih vaspitno-obrazovnih grupa iz Podgorice. Posebno značajan korak u inkluzivnom radu Muzeja predstavlja potpisivanje Memoranduma o saradnji između JU Muzeji i galerije Podgorice i NVO „Niste sami“. Ovim Memorandumom započet je projekat „Tihi sat“, namijenjen djeci i omladini sa teškoćama u razvoju, uključujući osobe sa autizmom.

U saradnji sa Sekretarijatom za socijalno staranje realizovan je projekat „Senior fest“. JU Muzeji i galerije Podgorice je razvila specijalizovane programe za najstarije sugrađane i posebna posebna vođenja kroz izložbe. Takođe, Muzej je kao društveno odgovorna institucija uručila donaciju u vidu publikacija Staračkom domu u Podgorici, kao i JU Gimnaziji „Slobodan Škerović“ u Podgorici.

Tokom izvještajnog perioda, Sektor za zaštitu kulturnih dobara kontinuirano je sprovodio preventivne i zaštitne mjere u depoima Muzeja, kao i konzervatorske mjere nad muzejskim predmetima iz svih zbirki, uključujući eksponate na Stalnoj muzejskoj postavci. Posebna pažnja posvećena je sanacionim mjerama nad spomen-obelježjima, koje su sprovedene u skladu sa zatečenim stanjem predmetnih struktura, na osnovu godišnje Analize stanja Spomen-obelježja Glavnog grada.

U okviru realizacije programskih aktivnosti, JU Muzeji i galerije Podgorica ostvarila je značajnu saradnju sa međunarodnim institucijama koje se bave proučavanjem, zaštitom i promocijom kulturne baštine. U saradnji sa Arheološkim institutom iz Beograda, Odjelom za arheologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu i Katedrom za arheologiju Filozofskog fakulteta u Beogradu, organizovana je međunarodna naučna konferencija „**DOCLEA - Diocletian's Origins, Cultural Legacy and Economic Advancement**“, održana u Podgorici od 23. do 25. oktobra 2025. godine. U saradnji sa Ambasdom Republike Italije u Crnoj Gori realizovana je izložba „**60 Anni Made in Italy**“, otvorena u izložbenom prostoru Moderne galerije 12. novembra 2025. godine.

U saradnji sa Ambasdom Republike Slovačke u Crnoj Gori organizovana je izložba fotografija „**Polarity**“ autora Mariusa Bartona, otvorena 27. novembra 2025. godine u Modernoj galeriji. Izložba fotografija „**Aja Sofija – svjetsko kulturno dobro**“, autora Izeta Keribara i Mehmeta Ozčaja, otvorena 22. decembra 2025. godine u izložbenom prostoru Kuslevove kuće, realizovana je u saradnji sa turskim kulturnim centrom „**Junuz Emre**“ iz Podgorice, .

JU Muzeji i galerije Podgorica uključena je u realizaciju međunarodnih projekata "DoM: Doclea Mosaic - Diversifying of Touristic Portfolio of Podgorica" koji se realizuje sredstvima Vlade Republike Bugarske, a u kojem je kao partner uključena Balkan heritage Fondation iz Bugarske i u pripremu projekta "Roman legacy" koji se realizuje u okviru programa INTERREG DANUBE REGION.

Tokom 2025. godine, ostvaren je kontakt i uspostavljena saradnja kroz potpisivanje memoranduma o saradnji sa više institucija iz regiona. Memorandumi predviđaju saradnju na pripremi i realizaciji zajedničkih projekata i saradnju i razmjenu izložbi ili drugih muzejskih programa.

U okviru unapređenja procesa evidentiranja i zaštite muzejskih zbirki, razvijen je i implementiran MuSED sistem elektronske dokumentacije. Sistem su kreirali i razvijali stručnjaci Službe za informacioni sistem Glavnog grada Podgorica i Muzeja grada Podgorica. MuSED predstavlja moderni sistem elektronskog dokumentovanja koji omogućava bolju evidenciju muzejskih predmeta, pouzdanu zaštitu i trajno čuvanje podataka i jednostavnu dostupnost informacija o muzejskim zbirkama.

Aktivnosti sprovedene u protekloj godini dodatno su osnažile ulogu institucije kao savremene, otvorene i društveno odgovorne kulturne ustanove, koja uspješno povezuje očuvanje kulturno-istorijskog naslijeđa sa edukacijom, inkluzijom i aktivnim uključivanjem zajednice.

X- ZAKLJUČAK I PREDLOG MJERA

Na osnovu sveobuhvatne analize realizovanih aktivnosti i ostvarenih rezultata tokom 2025. godine, može se zaključiti da je Sekretarijat za kulturu u značajnoj mjeri ispunio planirane ciljeve i zadatke, te dao vidljiv doprinos razvoju i unapređenju kulturnog života Glavnog grada. Realizacija programskih sadržaja u skladu sa usvojenim programima rada, uz dodatno preuzimanje i izvršavanje poslova koji nijesu bili inicijalno planirani, ukazuje na visok stepen operativne efikasnosti, fleksibilnosti i odgovornosti u radu Sekretarijata.

Kontinuirano jačanje kulturno-umjetničke scene, kao i intenzivna saradnja sa gradskim ustanovama kulture, nezavisnim kulturnim akterima i međunarodnim partnerima, doprinijeli su kreiranju raznovrsne, kvalitetne i dostupne kulturne ponude. Poseban akcenat stavljen je na afirmaciju savremenog kulturnog i urbanog izraza, uz istovremeno njegovanje kulturne baštine, tradicije i specifičnosti lokalnog identiteta. Unaprijeđena komunikacija sa javnošću i povećana medijska vidljivost realizovanih inicijativa rezultirale su izuzetno velikim interesovanjem i posjećenošću kulturnih programa, što potvrđuje opravdanost strateškog opredjeljenja ka nekomercijalnim i inkluzivnim sadržajima namijenjenim svim građanima.

U narednom periodu, Sekretarijat će posebnu pažnju posvetiti definisanju i daljem razvoju kulturne politike Glavnog grada kroz izradu Programa razvoja kulture, oslanjajući se na Nacionalni program razvoja kulture i iskustva stečena tokom dosadašnjeg rada. Ovaj dokument predstavljaće osnov za sistemsko i dugoročno planiranje kulturnog

razvoja, kao i za dalju nadogradnju postojeće mreže gradskih kulturnih prostora i programskih platformi.

Istovremeno, nastaviće se izuzetno uspješna saradnja sa međunarodnim kulturnim institucijama i diplomatskim predstavništvima, koja je omogućila obogaćivanje kulturne ponude Glavnog grada predstavljanjem istaknutih međunarodnih umjetnika i produkcija. Sekretarijat će i dalje pružati snažnu institucionalnu, finansijsku i logističku podršku kvalitetnim inicijativama nezavisne kulturne scene, prepoznajući njihov značaj u oblikovanju dinamične, otvorene i savremene kulturne sredine. Sve navedeno potvrđuje opredijeljenost Sekretarijata da, u saradnji sa relevantnim partnerima, nastavi da gradi održiv, prepoznatljiv i inkluzivan kulturni ambijent u službi razvoja Glavnog grada i interesa njegovih građana.

Broj: 09-019/26-199
Podgorica, 5. februar 2026. godine

V.D.SEKRETARKA
Lina Lakić

